

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre.
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

GANGAS. — Pera vendre.

Una pastera ab tots sos accessoris.

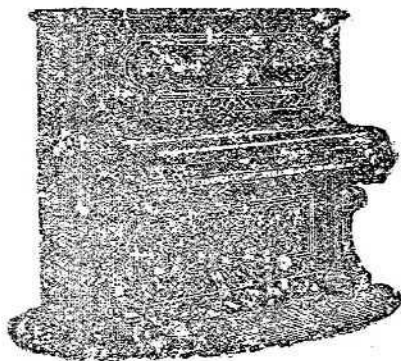
Una tampa pera forn ab tots sos accessoris.

Una màquina y caldera de vapor de dos caballs de fersa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyo, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 150 duros y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

Lo meeting de Vilafranca

Vilafranca presenciá diumenge un acte importantíssim y de quisabla transcendencia pera Catalunya. Aplegats en lo Teatre Principal d' aquella honrada vila valiosos elements del districte y delegacions de centres y periódichs catalans y ocupada la presidencia pel ilustre patrici don Joan J. Permanyer qui tenia als seus costats als presidents del Centre Catalanista de Vilafranca y del Comité Comarcal Federalista de la mateixa, se celebrá la anunciada reunió pública pera apoyar la candidatura de la distingida personalitat que presidia l' acte.

Era la primera vegada que 'l catalanisme cridava als bons fills de la patria demanántlosi 'l seu concurs pera que manifestessin la satisfacció ab que veyan com s' obria un nou camí á nostra propaganda; era 'l primer pas donat desde que 's cregué oportú desplegar la senyera catalanista en mitj de la desfeta de nostras lluytas polítichs; y natural es que á aquesta manifestació d' uns majors alens se li donés tot lo caracter d' una verdadera solemnitat. D' altra part las associacions catalanistas creyentho aixís volgueren estarhi representadas y la Lliga de Catalunya, Centre Escolar Catalanista y Associació Popular Regionalista de Barcelona, Associació Catalanista de Reus y sa Comarca, Centre Catalanista de Sant Sadurní de Noya, Centre Catalá del Vendrell, Centre Catalá de Sabadell, Agrupacions de Tarrasa y Vilassar y altres que no recordém hi dugueren una brillant delegació y la premsa germana de fé, entre ella, *Lo Somatent* de Reus, *La Renaixensa*, *La Veu del Vallés*, *La Nació Catalana* de Barcelona, *El Vendrellense*, *La Veu de Catalunya*, *L' Atlántida*, *Lo CATALANISTA* y altres publicacions volgueren també fer constar son nom entre 'ls que assistissin al meeting, contribuhint aixís associacions y periódichs ab son patriótic acort á que fos més significada aquella reunió electoral.

En lo tren que arriba á Vilafranca poch després de las vuyt baixaren en dita vila 'l senyor Permanyer y distingits comissionats que foren rebuts en l' endén per nombrosos socis del Centre Catalanista y un aplech de distingidas personas que deslligadas de compromisos polítichs ó no somesas al jou del caciquisme apoyan resoltament nostra candidatura. Lo temps no afavoria en veritat pera fer arribada aparatosa, la pluja queya ab abundó y, resguardantse com millor se podia d' ella, se ficaren los expedicionaris pels carrers de Vilafranca sent objecte per totas parts de respectuosas mostrás de consideració.

Després de las deu 's doná comensament al meeting. L' espayós Teatro Principal era ocupat per una concurrencia nombrosa en la que hi tenian representació totas las classes socials, veyéntshi de costat homes de carrera, hisendats dels de major arrelament en lo districte y senzills rabassayres que no poden portar á la lluyta altre influencia que la del seu vot.

Comensant l'acte prengué la paraula don Joseph Soler, president del Centre Catalanista de Vilafranca pera fer la presentació del candidat. Elogia ab justa frasse las cualitats que dibuixavan la personalitat del senyor Permanyer, recordant la energia que en diferents ocasions havia demostrat devant del Poder Centralista; descrigué sintéticament la seva historia, fent alusió á las sevas campanyas al Ateneu, á la Universitat y á las Academias en defensa del dret y de la llibertat de Catalunya. Acabá manifestant que renunciava á fer comparacions de cap mena entre 'l candidat oficial y una persona tan ilustre, catalá de tan bona sava com la del descendent del gran Permanyer, y dihent que tenia la seguretat que 'ls electors sabrian fer enlloch d'ell la comparació.

S' aixecá á continuació 'l jove orador don Lluís Fuster á parlar en nom del Comité Federal y declarant que aquest recomanava ab tot interès la candidatura de don Joan J. Permanyer per ser la d' un ciutadà íntegerrim, la d' un catalá gloria de sa patria y fill d' aquell patrici que sapigué rompre l'acte de diputat á la cara del ministre que s' atreví á injuriarlo dihentli que la debía al favor. Va passar després lo senyor Fuster á explicar ab fogosos períodos rublerts d' hermosas imatjes lo que es lo federalisme y lo que es lo catalanisme venint á deduhir que 'ls dos son fills del esperit polítich de Catalunya; son dos camins diferents que van á un mateix fi. Demostra que una y altra doctrina, lluny d' excloures mútuament, son germanas, donchs lo catalanisme treballa per la llibertat de Catalunya y 'l federalisme treballa per la llibertat del mon. Diu que qui desprecia al catalanisme desprecia al federalisme y fins á la llibertat; que 'l regionalisme es l' anella que forma la cadena federativa que ha de fermar á tots los tirans del mon, y 'l fil ab que 's teixeix lo llas de la fraternitat humana. Quan sento 'ls clams dels catalanistas, me sembla sentir també las veus de las altres regions benehint que hi hagi un poble prou viril pera protestar contra l' uniformisme y que sápigam morir si convé avans que ser ofegat per las bruticias del poder central. Recorda l' orador sa historia federal y diu que sense renegar d' ella aconsella ab entusiasme la candidatura catalanista, puig los federals més se deuhon estimar juntarse ab los liberals que ab los que se 'n diuhen. Termina combatent que 's digui que 'l catalanisme vol tancar las portas de Catalunya als extrangers, donchs, diu, que lo que aquell demana es sols que aquí 's vingui á treballar, no á robar.

Se concedí després la paraula á don Pere Montanyola qui comensá son elocuent discurs recordant que anys endarrera allí aná á inaugurar un centre catalanista. Compara á Catalunya ab una caverna plena de fosca per la que fem via tot y veyent en lo fons la claror d' unas idees noves de llibertat y d' autonomia. Diu que ab los federals nos uneixen dos sentiments, l' amor á Catalunya y l' amor á la llibertat. A aquest propòsit desenrotlla en arrodonidas frases lo concepte de la patria y demostra que la patria dels catalans no pot ser més que Catalunya. Afirmam que las

llibertats de que disfrutém son falsas, donchs lo poder central nos las arreballa quant li convé y 'ns falta la autonomia pera poder ferli cara. Explica 'ls punts més essencials del nostre programa y recull las acusacions que se 'ns fan tractantnos de perturbadors. A nosaltres, diu, se 'ns pot donar aquest nom com se 'l podria donar al pagés que treu lo pugó d' un arbre pera salvarli la vida. Combat també la acusació que se 'ns fa de carlins, recordant que aquestos lluytan per un home y nosaltres lluytém per una idea, que aquells miran com á la ilusió la Espanya absolutista de Felip II, quant nosaltres lo que volém de lo passat son las llibertats. Pinta 'ls mérits del senyor Permanyer y diu que lo votar lo á ell no fora crear una roda més del Centralisme, no fora afalagar á un polítich de Madrid que vos desprecihi per catalans, no fora apoyar á un ridícol jugar de círcols aristocrátichs. Votar al senyor Permanyer fora sols demostrar vostre amor á Catalunya y á la llibertat.

Feu ús de la paraula 'l senyor Carner, qui en nom de la Junta Permanent de la Unió Catalanista felicitá á Vilafranca per haver sigut la primera en entrar en la lluyta política práctica. Considera aquest acte com la fita que senyali un avens gros en nostras reivindicacions. Díu que en temps de tiranía se 'ns posá un jou afrentós que 'ns va mal porque no tenim los catalans carnadura d' esclaus. Recorda que en temps d' absolutisme teniam á casa bonas llibertats que 'ns robaren ab premeditació y alevosia y que ab los sigles transcorreguts nos hem decandit més que l' esperit patri, esperit de mare no s' ha mort y ni ha cambiat per cap altre, que quan se pert la mare ja no més se poden tenir que madrastras. Explica com Catalunya igual que un malalt ha anat refentse y redresantse poch á poch. Historiejant nostra renaixensa literaria dintre de Catalunya la veu contemporánea del moviment federal que escampava per Espanya en Pi y Margall. Las duas campanyas sostingudas per homes d' una mateixa rassa y ab un mateix fi havían de trobarse. Y aixó ha sigut expontáneament al esclatar las guerras y véures uns y altres defensant unas mateixas doctrinas y clamant contra la injusticia ab que 's disbauja la sanch del pobre. Combat lo caciquisme posant de relleu sas asquerosas manyas, y protesta de la acusació de reaccionaris feta als catalanistas. La essencia de nostre sistema afirma que es la llibertat y la autonomia agafada desde l' últim grahó, desde l' individu al municipi, á la comarca y á la regió. Declara que volém la autonomia no per fer soberans á alguns, sino pera ferne á tots los catalans. Considera al sistema vigent de quintas possible per un poble de *hidalgos* pero dolent per un poble que planta 'ls ceps al cim de las montanyas y treu 'l pá de las entranyas de la terra. Acabant, fa present als cacichs del districte de Vilafranca que si ab sas manyas nos tancan las portas que 'ns obra la lley, y 'ns fan impossible la lluyta electoral, se 'n guardin de las consecuencias y cayguin sobre d' ells las responsabilitats.

Don Antoni Suñol vingué després á parlar explicant ab frases precio-

sas los vicijs del sistema electoral. Feu present que 'l catalanisme es just que vagi á las urnas porque parteix del concepte de la soberania del poble. Creu que la nostra missió serà en aquest nou camp moralisadora y que al presentarnos á las elecciones ab lo cor net y 'l cap alt contribuïrém á enaltir lo sufragi. Espera que acudinhi demostrarem que sabem comprendre que 'l poble catalá deu esser amo dels seus destins, que are no ho es, donchs las lleys que 'l regeixen ell no las fa, ni fetas li venen á mida. Combat la contribució de sang y dihent que baix un sistema polítich que l' admeti 'l ciutadá es un paria que quant te vint anys se 'l treu de la familia. Explica la manera com aquest servey se presta á Inglaterra y á las sevas colonias per medi de voluntaris y fa veure la irritant desigualtat que la redempció estableix. S' exten en elocuentes consideracions sobre las quintas y acaba diehent que qualsevol extranger que visiti nostra patria al sentir la llengua diferenta que parlan los que manan y 'ls que treballan veurá que hi ha aquí dominats y dominadors.

S' alsá per últim lo senyor Permanyer y nn espetech d' apiausos lo saludá. Lo discurs del docte catedràtich d' aquesta Universitat fou uaa exposició magistralment feta del credo catalanista. Pocas vegadas ha sortit aquest tan ben definit, ab tal claretat y elocuencia, com l' escoltàrem de llavis del senyor Permanyer. Comensá dihent que si 'ls aplausos ab que se 'l rebia anessin dirigits á ells abaixaria 'l cor y passarian per dessobre, pero que creya que eran dirigits á la idea redemptora que al i'ns portava y que en aquest concepte s' associava á ells. Doná las gracias per haverlo escullit pera portar la bandera catalana allí hont just es que sia, que ignora 'l resultat de las elecciones pero que ho considerava un premi á una vida de consecuencia y de fé en una mateixa idea. Explica com en la conciencia del pobles s' elaboran las lleys y com lo poble en forsa de la costúm se fa soberá. Diu que aixis las lleys venen racionalment de baix á dalt no de dalt á baix, y que la autonomia es necessaria porque 'l poble puga exercitar lo dret que te de dictar sas lleys.

Declara que ha de fer duas declaracions, primera que considera la forma de govern absolutament secundaria y segona que 'l catalanisme no vol la separació, no vol que 's rompin los llassos que uneixen á las regions, lo que vol es afluixarlos. Explica després ab admirable precisió lo que fixa nostre programa en materia de contribucions, d' administració y de servey militar, y acaba declarant que ab la mateixa fé ab que ho ha defensat fins aquí promet defensar sempre ab verdadera independencia, la autonomia de Catalunya.

Una nutrida salva d' aplaudiments coroná 'l parlament del senyor Permanyer y entre viscas á Catalunya 's doná per terminat l' acte.

Al mitjdia distingidas personalitats dels catalanistas y dels federals vilafranquins s' zsentàren á taula ab los comissionats que havian vingut de diferents punts de Catalunya celebrant animat banquet. Al servirse 'l xampany Codorniu brindaren en termes elocuentíssim los senyors Rius, Ferrer, Campmany y Permanyer, sent tots molt aplaudits.

SECCIÓ REL·LIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Julia mart; Patrici bisbe y confessor; Hilari bisbe y mart; Tacià diaca y mart; Agapito y Heribert bisbes; Santa Maria penitenta; Memmia y Juliana verges y mart.

Sant Julia fill d' una ilustre familia de Cilicia, desde molt jove feya ostentació d' esser cristià en temps de la mes furiosa persecució del cristianisme, Cridat pel jutge, se sostingué en sas conviccions y comensant lo seu martiri durá aquest mes d' un any, després fou passejat ignominiosament per varias provincias convertint Julia aquell afront ab un apostolat, fins que tornat á son pahis y aumentats crudelment los martiris pera fer lo renegar de sa fé, veyent lo Jutge la inutilitat de tantas provas y veyentse vensut, manà ficarlo dintre un sach ab escursons y tirarlo al mar.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Jacinta Benessat y Feliu Fontanet Casali.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per Josepha Sayol y Joseph Fontanet y Llonch.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant los dias 15.

Naixements: Joseph Casas Catalá.

NOVAS

Heus aqui las festas ab que obsequiará á son Patró l' acreditat colegi de Sant Joseph d' aquesta ciutat, dissapte dia 19 del corrent.

A dos quarts de vuyt del matí, després de un repich de campanas, acompanyarán lo Director, Professors y alumnos, ab sa corresponent orquesta, la imatge del Sant Patriarca de son oratori á la Iglesia parroquial de San Feliu, en quin altar major será colocada pera las funcions de tot lo dia.

A las vuyt lo Colegi tindrà Comunió general, en la que farán la primera comunió varis alumnos. Durant la missa s' executarán escullidas pessas y dirá la plática lo Rvmt. Dr. D. Pere Berbena. Acabada la missa, cantarán los alumnos un hermós himne al Sant Patriarca, composició del malaguanyat D. Francisco Bellapart. De retorn al Colegi, lo Director y Professors servirán als alumnos un sencill refresch.

Per la nit, á dos quarts de set, los alumnos ab son Director y Professors se dirigiran á la Iglesia de San Feliu, ahont després de resat lo Sant Rosari, seguirán punts de meditació, intercalants de escullidas pessas musicals, cantantse los set Pare nostres á Sant Joseph. Ocupará la càtedra sagrada l' elocuent orador D. Pere Berbena, repetintse després del sermó, l' himne al Sant.

Acabada la funció serà acompanyat ab professó la Santa Imatge al oratori del Col·legi.

Aquest any se suprimeix la part de festa profana, en atenció á la crisi industrial que Sabadell està atravesant y en son lloch se repartirán á las familias necesitadas bonos, encargantse de sa distribució los senyors Presidents de las Conferencias de Sant Vicents de Paul.

Com havia sigut anunciat, ahir aparegué lo primer número d' un quinzenari catalanista que ab lo títol de *La Nació Catalana* ve á sustituir á *Lo Regionalista*. En aquest número, tot ell notable, s' hi llegeixen articles molt ben escrits estudiant los fets polítics d' actualitat, definint lo caràcter de nació que te Catalunya, recordant lo cap d' any de nostras suspensions y recomanant la candidatura pera diputats á Corts de nostre amich don Joan J. Permanyer. Entre las firmas si veuhem las conegudas de don Antoni Suñol y de don Enrich Prat de la Riva, y per lo que respecte á la part material presenta 'l títol ab un artístich dibuix obra del notable artista don Joseph Lluís Pellicer. Enviém al nostre company, ab motiu de son cambi de nom y de sas milloras nostra més carinyosa salutació.

Lo temple que 'ls Rvnts. P. P. Dominichs, aixecarán en lo carrer d' March de Barcelona estarà consagrat á la Santíssima Verge del Rosari y serà un facsimil del enrunat temple dedicat á Santa Catarina. La construcció corre á carrech del jove arquitecte fill d' aquesta ciutat nostre bon amich don Gabriel Borrell.

En lo *Diario del Comercio*, que sembla que está molt ben enterat de lo que passa á Vilafranca, hi trobém una carta de dita població, en la que, referintse als travalls electorals que 's venen fent pera donar lo triomf á la nostra candidatura, diu lo següent que traduhim:

«Pero lo que més ha escamat als forjadors, dich, als forgistas, y sobre tot á dos ó tres alcaldes que avuy han vingut á Vilafranca y quals noms publicaré un altre dia, ha sigut lo projecte del senyor Permanyer y d' alguns de sos patrocinadors que posarán demá ó dema passat en pràctica, de matricular en aquest Jutjat mitja dotzena d' advocats pera perseguir criminalment á tots los lladres d' actes y vots y enviarlos á presiri bonament, ab la lley á la ma y fent corre la ploma.

Aixís, aixís te de ferse, la por es lo que fa lleurar dret: llenya á ells y á la presó, que tothom pugui dirlos hi lladres!»

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

TELEGRAMAS

Madrid, 5 t.—Se dona com á segura la adquisició del creuher chileno «Almirant O' Higgins» per part del govern espanyol.

S' assegura que 'l ministre de Marina, d' acort ab la Companyia Trasatlántica de Barcelona se troba disposat á artillar los principals barcos de la citada empresa.

Sembla que á l' Habana es gran l' alarma devant las notas belicosas dels Estats Units y 'ls preparatius que 's fan pera la guerra. Se parla de probabilitat de crisis en lo govern insular y en aquest cas s' assegura pujarian los elements radicals. De tots modos no hi da que ferne gran cas d' aquestas noticias, donchs ja fa temps que venen dominant las tendencias pessimistas.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa.	35 d.
» á la vista.	35'45 p.
Paris. > > >	39'85

FONDA SIMON

Cuyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera familias y particulars; molta netedat y economia.

Espartería, 6, y Vidriería, 12. - (Born vell). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres.

Teatro Principal.

Está en venda un dels millors palcos del 1.er pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes details.

Ganga.

Per retirarse del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

IMPREMTA

DE PERE TUGAS

Treballs pera 'l comers á preus económichs.

— CARRER DE CALDERÓN, 36 —

Pianos.

Afinacions y reparacions

E. LLADO

— Calderón, 18. - Sabadell —

Impremta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36. — SABADELL